

Tornionlaakson museon johtaja

15.9.2026

§ 125/2026

TLM_Lausunto_KEMI_Selkä-Sarvi_Kokon vuokratupa_aurinkopaneelin päivitetyt suunnitelmat_15092026**Päätöksentekijä**Tornionlaakson museon johtaja Kallio-Seppä Titta
/ museon johtajan sijainen Ylimartimo Teija**Valmistelija**

arkeologi Puolakka Hanna

KEMI, SELKÄ-SARVI, AURINKOPANEELIN ASENTAMINEN KOKON VUOKRATUPAAN, PÄIVITETTY SUUNNITELMA

Metsähallitus on pyytänyt Tornionlaakson museon lausuntoa päivitetyistä suunnitelmista, jotka koskevat aurinkopaneelin sijoittamisesta Kemin Selkäsarvessa sijaitseva Kokon vuokratuvan yhteyteen. Lausuntopyynnön liitteenä museolle on toimitettu kartta aurinkopaneelin uudesta ehdotetusta sijainnista sekä kuva Kokon vuokratuvasta.

Museo on lausunut asiasta aiemmin 4.11.2025, minkä jälkeen asiasta on keskusteltu sähköpostitse Metsähallituksen edustajan kanssa. Aiemmassa lausunnossaan Tornionlaakson museo on tuonut esiin Selkä-Sarven kulttuurihistorialliset arvot sekä tuonut esiin Perämeren kansallispuiston rakentamisohjeen, jossa on ohjeistettu myös aurinkopaneelien asentamisesta. Lausunnossaan museo on kiinnittänyt huomioita aiotun, suhteellisen kookkaan paneelin sijoittamisesta aiheutuviin haasteisiin Kokon vuokratuvan kaltaisella kohteella. Sähköpostikeskustelussa vaihtoehdoksi nostettiin paneelin asentaminen maatalineeseen.

Päivitetyt suunnitelmat

Uuden lausuntopyynnön ja sen liiteasiakirjojen mukaan aurinkopaneelia ei kiinnitettäisi tuvan seinä- tai kattorakenteisiin vaan sen sijoituspaikaksi esitetään saunan ja tuvan välistä maastoa, noin 10–20 metrin päähän vuokratuvasta pohjoiseen. Lausuntopyynnön mukaan paneeli voidaan tarvittaessa viedä kauemmas rakennuksista. Suunnitellun paneelin koko 1038 x 1755 mm ja paneeli asennetaan vaakasuuntaisesti alustarakenteelle, jonka minimikorkeus noin 60 cm. Alusta on tarkoitus rakentaa kyseistä paneelia varten, joten korkeutta on mahdollista jonkin verran säätää. Aurinkopaneeliilta tuvalle johtava sähköjohto on tarkoitus putkittaa maan pinnalle. Lausuntopyynnön mukaan vuokratupa ja sen ympäristön puut muodostavat näköestettä Ailinpietin ja polun suunasta katsottaessa, eikä se myöskään näkyisi selkeästi merelle saunarakennuksen ja kasvillisuuden suojassa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Välittömästi Kokon vuokratuvan länsi- ja eteläpuolella sijaitsee muinaismuistolain (295/1963) rauhoittama kiinteä muinaisjäännos **Selkä-Sarvi** (*tunnus muinaisjäännosrekisterissä 240010047*). Muinaisjäännoskohde koostuu kolmesta alueesta, joilla sijaistee muun muassa aurinkokelloja, rakennuksen pohjia, venevalkamia, verkkotarhojen kiveyksiä, kivihakkauksia ja pookien

Tornionlaakson museon johtaja15.9.2026§ 125/2026

kiveyksiä. Kyseessä on *valtakunnallisesti merkittävä arkeologinen kohde* (VARK) perusteluin *Perämeren kansallispuiston laajin ja yhtenäinen kalastajakylän eriaikaisesta toiminnasta kertova muinaisjäännösalue. Laajuudessaan ja monipuolisuudessaan harvinainen kohde, jolla paljon tutkimuspotentiaalia.*

Tornionlaakson museon kanta

Päivitetyn suunnitelman mukainen aurinkopaneelin asentaminen maastoon erilliselle asennustelineelle on Selkä-Sarven kokonaisuudessa ja Kokon vuokratuvan tapauksessa Tornionlaakson museon näkemyksen mukaan parempi vaihtoehto, kuin kiinnittää se pienen tuparakennuksen katolle tai seinälle. Suunniteltu sijoituspaikka sijoittuu sivuun pääkulkureiteiltä ja sen sulautumista maisemaan on mahdollista edistää sijoittamalla se sopivasti suhteessa olemassa olevaan kasvillisuuteen. Sähkön putkituksen sekä mahdollisten säätimien, akkujen ja inverttereiden sijoittamisessa tulee huomioida niiden sopeuttamisen tuparakennuksen ominaispiirteisiin tai maisemoida ne maastoon sopivilla materiaaleilla.

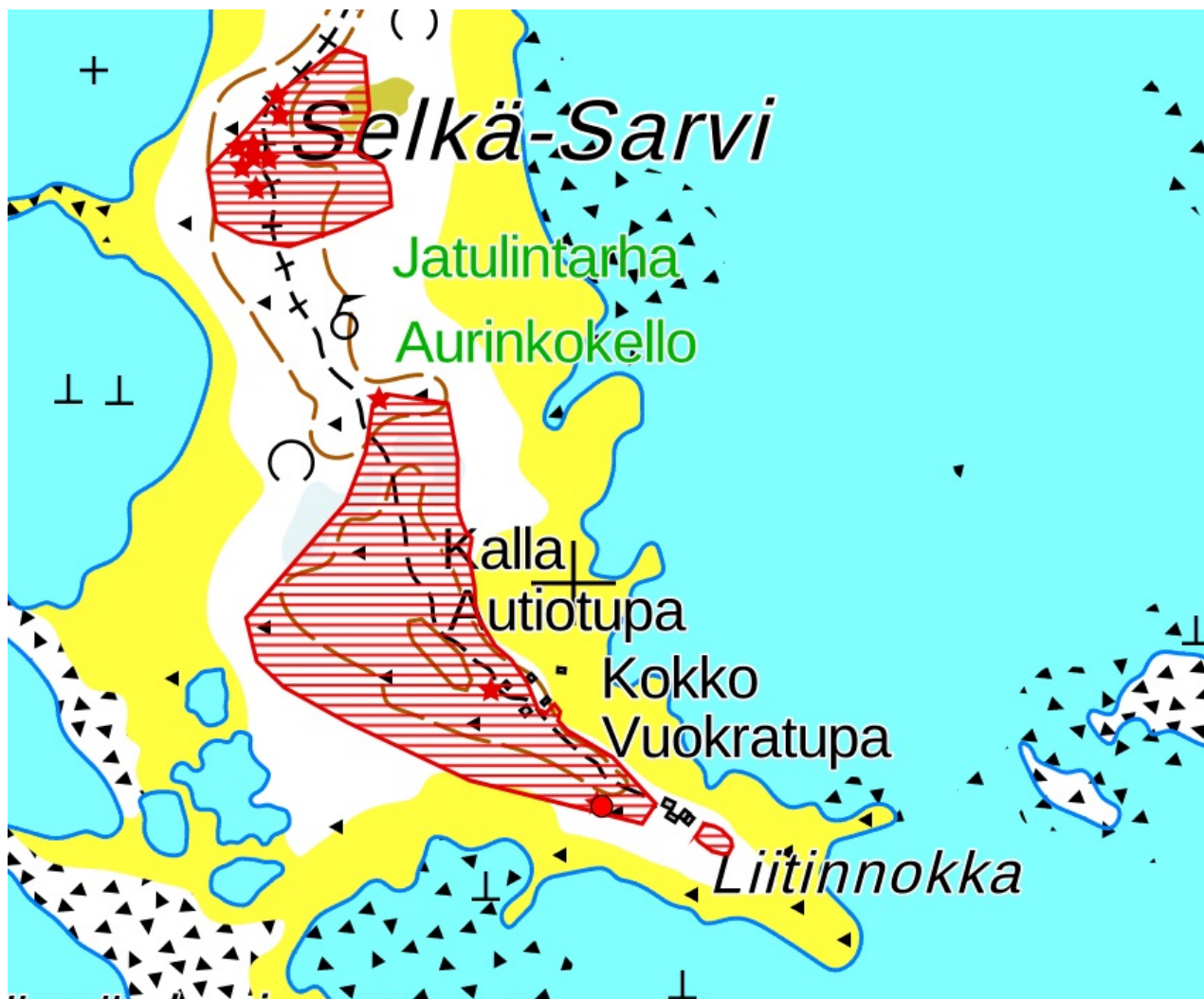
Lausuntopyynnön karttaliitteessä oleva ehdotettu asennuspaikka aurinkopaneelille saunan ja tuvan välisessä maastossa ei sijaitse muinaisjäännösalueella ja se soveltuu sijoituspaikaksi myös arkeologisen kulttuuriperinnön puolesta hyvin. Kyseiseltä sijaintipaikalta putkitettu sähköjohdon veto on lisäksi helppo toteuttaa niin, ettei johto kulje muinaisjäännösalueella. Mikäli aurinkopaneeli maisemoituu polulta katsottuna kasvillisuuteen, se edesauttaa myös VARK-alueen maisemallisten arvojen säilymistä.

Museo haluaa kuitenkin muistuttaa, että Muinaismuistolain 14 §:n mukaisesti, mikäli maata kaivettaessa tai muuta työtä suorittaessa tavataan kiinteä muinaisjäännös, jota aikaisemmin ei ole tunnettu, on työ kohteen luona keskeytettävä välittömästi ja löydöstä on viipymättä tehtävä ilmoitus joko Museovirastolle tai alueellisen vastuumuseon (Tornionlaakson museo) arkeologille. Niin ikään muinaismuistolain 16 §:n mukaisesti, jos alueelta löydetään muinaisesineeksi epäilty esine tai sellaisen katkelma, on kaivuu paikalla lopetettava välittömästi ja otettava yhteys joko Museovirastoon tai alueellisen vastuumuseon arkeologiin. Kiinteä muinaisjäännös on automaattisesti lain suojaama ja muinaismuistolain (295/1963) 1 §:n mukaisesti ilman muinaismuistolain nojalla annettua lupaa on muinaisjäännöksen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen tai muu kajoaminen kielletty. Tarvittaessa on haettava MLL 11 § mukaisesti kajoamislupaa Museovirastolta.

Sähköpostista ei ilmene, miten rakentamiseen tarvittavat välineet kuljetetaan saarella. Jos saarella kuljetaan esimerkiksi mönkijällä, ajolinjat on suunniteltava siten, että muinaisjäännösalueella ei ajeta koneilla. Maanmuokkaus ei ole sallittua, eikä kiviä ei saa siirrellä muinaisjäännösalueella. Muinaisjäännösalueella ei saa käyttää varastointipaikkana. (kartta muinaisjäännösalueesta liitteenä).

Tornionlaakson museolla ei ole muilta osin huomautettavaa aurinkopaneelin asentamisesta Kokon vuokratuvan yhteyteen.

Teija Ylimartimo
rakennustutkija, museon johtajan sijainen

Selkä-Sarvi muinaisjäännösalue merkitty karttaan kolmella punaisella alueella.
(kartta.museoverkko.fi)

Jakelu

Metsähallitus
Metsähallitus, Päivi Tervonen ja Johanna Peuraniemi
Museovirasto, Kulttuuriympäristön suojelu yksikkö
Lupa- ja valvontavirasto
Kemin kaupunki, Rakennusvalvonta
Kemin historiallinen museo